

**Toetsingsadvies
over het milieueffectrapport
Hergebruik van materiaalstromen
(VAM Wijster)**

1 augustus 1997

747-102

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan het college van Gedeputeerde Staten
van Drenthe
Postbus 122
9400 AC ASSEN

uw kenmerk
2/WaMil/A34/9614286 en
17/MB/A3/9704733

uw brief
d.d. 14 januari 1997
en 25 april 1997

ons kenmerk
U547-97/Vn/nm/747-103

onderwerp
Toetsingsadvies over het milieueffectrap-
port Hergebruik van materiaalstromen
(VAM Wijster)

doorkiesnr.
(030) 234 76 50

Utrecht,
1 augustus 1997

Met bovengenoemde brieven stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Hergebruik van materiaalstromen door N.V. VAM te Wijster. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

mr. J.W. Kroon
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
hergebruik van materiaalstromen (VAM Wijster)

in afschrift aan: het Dagelijks Bestuur Zuiveringsschap Drenthe

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Hergebruik van materiaalstromen (VAM Wijster)

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over
Hergebruik van materiaalstromen (VAM Wijster),

uitgebracht aan het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe door de Commissie voor
de milieueffectrapportage; namens deze,

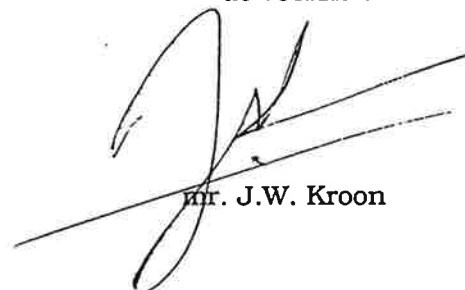
de werkgroep m.e.r. Hergebruik van materiaalstromen (VAM Wijster)

de secretaris

drs. A.L. Vernooij

de voorzitter

mr. J.W. Kroon

Utrecht, 1 augustus 1997

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	3
2.1 Algemeen	3
2.2 Aanbodscenario's en verwerkingscapaciteit	3
2.3 Vergelijking van verwijderingsscenario's	4
2.4 Beschrijving voorgenomen activiteit en alternatieven op inrichtingsniveau	6
3. Overige opmerkingen voor de verdere besluitvorming	6
3.1 Geluid	6
3.2 Afvalwater	7

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 januari, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
- 1a. Brief van het bevoegd gezag d.d. 25 april 1997 over verlenging adviestermijn
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 25 d.d. 5 februari 1997
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen
5. Detailopmerkingen over de uitgevoerde Levenscyclusanalyse (LCA)

1. INLEIDING

De N.V. VAM is van plan haar huidige activiteiten op het complex Wijster verder te ontwikkelen en uit te bouwen tot een integraal afvalverwijderingscentrum. Hierbij worden in de toekomst aangevoerde afvalstoffen zoveel mogelijk be- en verwerkt, met als uitgangspunt maximaal hergebruik als secundaire grondstof, alvorens de reststromen te bergen. In dit kader heeft zij het voornemen om een drietal bedrijfsactiviteiten uit te breiden, dan wel te wijzigen, namelijk:

- afvalstoffenberging;
- hergebruik van materiaalstromen;
- biologisch drogen van zuiveringsslib.

Voor de voorgenomen activiteiten zijn vergunningen vereist ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). Bevoegd gezag voor de Wm-vergunningen is Gedeputeerde Staten van Drenthe; voor de Wvo-vergunning is het Zuiveringsschap Drenthe het bevoegd gezag. Voor de vergunningverlening over deze activiteiten worden afzonderlijke m.e.r.-procedures gevolgd. Gezien de onderlinge samenhang heeft de VAM ervoor gekozen de MER'en tegelijkertijd te publiceren. De Commissie voor de m.e.r. heeft de MER'en ook zoveel mogelijk in hun onderlinge samenhang getoetst.

Per brief van 14 januari 1997 is de Commissie voor de m.e.r. door Gedeputeerde Staten van Drenthe als bevoegd gezag verzocht om advies uit te brengen over de inhoud van de drie MER'en. Zij zijn van 6 februari tot en met 13 maart ter inzage gelegd. Een openbare zitting is gehouden op 6 maart 1997 in Beilen.

Op 9 april 1997 heeft een mondelinge bespreking plaatsgevonden met het bevoegd gezag en de initiatiefnemer naar aanleiding van vragen en opmerkingen van de Commissie over de drie MER'en. Dit heeft ertoe geleid dat de VAM per brief van 21 april 1997 aanvullende informatie aan de Commissie heeft verschaft. Uitgebreidere aanvullende informatie voor het MER *Hergebruik van Materiaalstromen* is beschikbaar gesteld per brief van 23 juni 1997. Bij de brief zijn de volgende documenten gevoegd:

- "Toelichting MER Hergebruik van Materiaalstromen; beoordeling van het VAM-concept in het licht van het afvalstoffen beleid".
- "MER Hergebruik van materiaalstromen; herziene versie van Hoofdstuk 5: Beschouwing van het voornemen op beleidsniveau".
- Bijlage 1 t/m 10 bij het herzien hoofdstuk 5. In deze bijlagen wordt basis-materiaal gepresenteerd van de uitgevoerde LCA-studie.

De Commissie heeft deze aanvullende informatie betrokken bij het opstellen van haar advies. De Commissie adviseert de betreffende informatie openbaar te maken door ze als bijlage te voegen bij de ontwerp-beschikking.

Per brief van 25 april 1997 heeft het bevoegd gezag erin bewilligd dat de Commissie haar advies uitbrengt na het verstrijken van de wettelijke termijn, met het verzoek de overschrijding zo gering mogelijk te laten zijn.

Dit advies heeft betrekking op de toetsing door de Commissie m.e.r. van het MER *Hergebruik van materiaalstromen*.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

Het voorliggende MER dient primair als onderbouwing voor de bijgevoegde vergunningaanvragen. Daarnaast bevat het MER informatie om te kunnen beoordelen hoe het initiatief zich qua capaciteit en milieuprestatie verhoudt tot het beleid, zoals vastgelegd in het Tienjarenprogramma Afval (TJP-A) 1995-2005 van het Afvaloverlegorgaan (AOO).

De Commissie is van oordeel dat het MER, met inbegrip van de aanvullende informatie, **voldoende informatie** bevat voor de besluitvorming over de voorgenomen activiteit. Daarbij kan worden geconstateerd, zoals de VAM zelf ook in het MER aangeeft, dat in de voorgenomen activiteit wordt afgeweken van het in het TJP-A vastgestelde *Beleidsscenario* van het AOO. Het MER verschaft geen direct antwoord op de vraag of een dergelijke afwijking milieuhygiënisch en/of beleidsmatig acceptabel is. Deze vraag is aan de orde bij de afweging van doelmatigheidsaspecten door het bevoegd gezag, waarvoor het MER wel bouwstenen aandraagt.

In onderstaande paragrafen wordt het algemeen oordeel toegelicht.

2.2 Aanbodscenario's en verwerkingscapaciteit

De VAM heeft een eigen scenario ontwikkeld voor de benodigde verwerkingscapaciteit dat afwijkt van het door het AOO in het TJP-A vastgestelde beleid⁶. Het in het VAM-scenario wordt uitgegaan van uitbreiding van de verwerkingscapaciteit van de GAVI-VAM met 120.000 ton/jaar (in 1997) en de BAS-VAM met 150.000 ton per jaar (in 1998). Het VAM-scenario is gebaseerd op eigen berekeningen door de VAM van het afvalaanbod in Nederland.

De Commissie is van oordeel dat in het MER en de aanvulling helder is beschreven welke aannames de VAM heeft gedaan en welke cijfers zijn gehanteerd om te komen tot een eigen schatting van het afvalaanbod, afwijkend van het AOO-beleidsscenario. Uit de beschrijving blijkt niet in hoeverre in de argumentatie van de VAM rekening is gehouden met informatie uit het *Voortgangsrapport 1996* van het AOO⁷.

Als motivatie voor de eigen berekeningen geeft de *Toelichting* (pagina 13) aan: "De VAM wil met het VAM-scenario laten zien dat het reëel is te veronderstellen dat het aanbod aan brandbaar afval hoger kan liggen dan hetgeen wordt geprognoseerd in het beleidssscenario, (...)". Door de VAM wordt het grotere berekende aanbod als onderbouwing gehanteerd voor de voorgenomen uitbreiding van de verwerkingscapaciteit.

De Commissie merkt op dat de vraag naar de mogelijkheden om, door eventuele extra beleidsinspanningen ten aanzien van preventie, alsnog het Beleids-

6 In de *Toelichting* (pagina 11) wordt aangegeven dat het VAM-scenario niet beleidsconform is.

7 Zie ook inspraakreactie nr. 2 (bijlage 4).

ruimtebeslag de VAM naar mogelijkheden zoekt om het digestaat af te zetten. *"Mocht dit lukken dan valt de beleidsafweging op alle beschouwde aspecten uit ten voordele van het VAM-concept."* (MER Hoofdstuk 5, pagina 40). Het MER bevat geen enkel gegeven dat deze uitspraak kan onderbouwen. Zij is naar het oordeel van de Commissie speculatief van aard. Ten aanzien van de bioreactor geeft het MER in essentie het volgende aan. De bioreactor legt kort-cyclisch CO₂ deels lang-cyclisch vast. Er ontstaat zo een winst op het thema broeikaseffect tegen de prijs van een groter stortvolume. Iets doen dat vervolgens het stortvolume weer reduceert, betekent inherent dat het digestaat in nieuwe processen wordt ingezet. Zolang niet bekend is welke processen dit betreft, is het onduidelijk of de reductie in stortvolume zal leiden tot verslechtering van scores op andere thema's. Zo zou de score op broeikaseffect alsnog kunnen verslechteren, als de reductie van het stortvolume gepaard gaat met het vrijkomen van koolstof als CO₂.

- De bewoording van de conclusie dat: *"Verwerking van ONF in de bioreactor in vergelijking met verbranding een belangrijke bijdrage betekent aan de reductietaakstellingen voor CO₂, maar daar staat enig ruimtebeslag tegenover"* (MER hoofdstuk 5, pagina 40) is onevenwichtig. Scenario's 7 - 10, waarin ONF of residuen van ONF-bewerking worden verbrand, scoren op het thema ruimtebeslag (afvalstort) een factor 3 tot 4 beter dan de voorgenomen activiteit. Een formulering als *'daar staat enig ruimtebeslag tegenover'* bagatelliseert zo een van de weinige punten waarin de LCA tot significante verschillen in scores leidt. De formulering wekt de suggestie dat het thema afvalstort veel minder belangrijk is dan broeikaseffect. De Commissie wijst in dit verband op de volgende inconsistentie in het MER. Voor zowel broeikas-effect als terrestrische ecotoxiciteit zijn de genormaliseerde scores meestal een factor 10 of meer lager dan op thema's als afvalstort en verzuring. Voor terrestrische ecotoxiciteit gebruikt het MER dit gegeven om dit thema als niet relevant te bestempelen⁸). Broeikaseffect wordt in het MER echter niet als irrelevant aangemerkt, hetgeen strijdig is met de gedachtenlijn gevolgd voor terrestrische ecotoxiciteit⁹].
- De in het MER genoemde beperkingen in de aanpak van de LCA zijn onvoldoende gehonoreerd in de conclusies op pagina 34 en 38 en volgende, met name in de uitspraak dat *'scenario 10 (integraal verbranden) ten opzichte van de scheidingsscenario's (5 t/m 9 en 11) op alle aspecten behalve afval slecht scoort'* en dat *'afscheiden en opwerken (...) de voorkeur verdient boven zonder meer verbranden'*. Ten aanzien van uitputting wordt voorbij gegaan aan de uitspraak *'waarden...voor het milieuaspect 'uitputting' kennen een zeer brede marge'* (p.28) en *'het grootste aandeel wordt gevormd door (...) de terugwinning van tin uit het blik'* (p.25). Het verschil in verzuring tussen scenario 5 en 11 is 10 - 15 %; in het licht van de geconstateerde onzorgvul-

8 Naar de mening van de Commissie is dit standpunt als zodanig verdedigbaar tenzij men beleidsmatig reden ziet bij het wege van thema's aan terrestrische ecotoxiciteit een tamelijk hoge weegfactor toe te kennen (b.v. zo'n factor 10 hoger dan de weegfactor voor afvalstort of verzuring).

9 Voor broeikaseffect bestaat een reductiedoelstelling in het afvalbeleid, waaraan verwerking in de bioreactor een bijdrage kan leveren. De reductiedoelstelling is echter opmerkelijk streng gegeven het feit dat voor afvalverwerking andere thema's een veel belangrijker bijdrage geven aan de Nederlandse milieubelasting op dat thema. Overigens gelden ook voor andere milieuthema's, waaronder afvalstort, reductiedoelstellingen in het Nederlandse milieubeleid.

Basisdocument milieu 1996

In het MER of in het *Basisdocument milieu 1996* ontbreken volledige achtergrondberekeningen over de bestaande geluidbronnen en -niveaus. Deze berekeningen zijn opgenomen in het achtergronddocument *Geluidzonering NV VAM te Wijster* van het bureau VKS.

■ De Commissie adviseert de achtergrondinformatie openbaar te maken door het betreffende geluidrapport bij de ontwerpvergunning ter inzage te leggen.

In het *Basisdocument milieu 1996* staat in tabel 6.6.2 vermeld dat de nieuwe installaties voor de opwerkingsprocessen (BAS, ONF, PPS, RDF, KOE en MRI) alleen overdag in bedrijf zijn. In het MER *Hergebruik materiaalstromen* staat echter, dat de meeste van deze installaties het gehele etmaal in bedrijf zijn¹¹. Onduidelijk is in hoeverre de (onjuiste) gegevens in het Basisdocument consequenties hebben voor de berekeningen van de totale geluidemissie en dus de geluidbelasting voor de omgeving.

3.2 Afvalwater

In het toetsingadvies over het MER *Afvalstoffenberging* heeft de Commissie ook de informatie in het *Basisdocument Milieu 1996* getoetst voor het aspect afvalwater. Het oordeel luidde: "De beschrijving van de verschillende afvalwaterstromen en de behandeling daarvan is in het MER en in het Basisdocument over het algemeen voldoende inzichtelijk."

Ten aanzien van het Basisdocument vestigt de Commissie in dat advies de aandacht op enkele punten, die onverkort in onderstaande tekst zijn overgenomen.

Basisdocument milieu 1996

De hydraulische belasting van zowel het riool als het oppervlaktewater (het VAM-kanaal) neemt aanzienlijk toe. Dit is voor een belangrijk deel het gevolg van de dichte afwerkingen van stortplaatsen en van nieuwe bedrijfsactiviteiten in het tweesporenland (proceswater en hemelwater). Deze extra waterstromen zijn dus in beginsel afkomstig van hemelwater dat in de autonome ontwikkeling in de grond zou penetreren en dan via het geohydrologisch beheerssysteem of rechtstreeks (via afstromend grondwater) in het oppervlaktewater zou eindigen. De effecten van deze veranderingen worden niet expliciet in het *Basisdocument* vermeld, mede omdat er geen beschrijving is gegeven van de huidige situatie waarbij het hemelwater via het grondwater (ten dele) afstroomt naar het oppervlaktewater.

■ De Commissie adviseert om bij de vergunningverlening ingevolge de Wvo expliciet te maken wat op korte en lange termijn het effect is van alle dichte afwerkingen op de waterstromen op en onder het VAM-terrein en of, en zo ja in welke mate, deze veranderingen de kwaliteit van het oppervlaktewater beïnvloedt. Volledigheidshalve wordt hierbij opgemerkt dat het (ontwerp van het) geohydrologisch beheerssysteem de kwantiteit en de kwaliteit van het afstromende water sterk kan beïnvloeden.

11 De Commissie heeft van de VAM begrepen dat de informatie in het Basisdocument, tabel 6.6.2, op dit punt onjuist is.

BIJLAGEN

**bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport
Hergebruik van materiaalstromen
(VAM Wijster)**

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 januari 1997 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

provincie Drenthe

Provinciebus
Westerbrink 1
Assen

Postbus 122
9400 AC Assen

Telefoon
(0592) 36 55 55
Telefax
(0592) 36 57 77

Aan:
de Commissie voor de
milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Assen, 14 januari 1997
Ons kenmerk 2/WaMil/A34/9614286
Behandeld door de heer A. Wessels (0592) 365825
Onderwerp: Wet milieubeheer (Wm), Wet verontreiniging oppervlaktewateren
(WVO); aanvraag vergunningen NV VAM Wijster

Commissie voor de milieu-effectrapportage
20/1/97
U 70-97
711-44 / 712-20 / 747-32
Bo/Vn/Prés/Sc/Bib.

Geachte commissie,

Hierbij zenden wij u aanvragen om vergunningen op grond van de Wm en de WVO van de NV VAM te Wijster, alsmede de bijbehorende milieueffectrapporten. Deze stukken zijn op 20 december 1996 bij ons binnengekomen. Wij verzoeken u eventuele adviezen naar aanleiding van deze stukken zo spoedig mogelijk aan ons bekend te maken. Door ons zal gezorgd worden voor een gecoördineerde behandeling van deze aanvragen op grond van de Wm en de bij het Zuiveringsschap Drenthe ingediende aanvragen om een vergunning op grond van de WVO. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
gedeputeerde staten van Drenthe

Th. Fledderus, griffier

Bijlage(n): *dw*
mh/coll. *gh*

A.L. ter Beek
A.L. ter Beek, voorzitter

BIJLAGE 1a

Brief van het bevoegd gezag d.d. 25 april 1997 over verlenging adviestertermijn

provincie Drenthe

Provinciehuis
Westerbrink 1
Assen

Postbus 122
9400 AC Assen

Telefoon
(0592) 36 55 55
Telefax
(0592) 36 57 77

Aan:
de Commissie voor de
milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	29 APR. 1997
nummer :	4575-97
dossier :	777-73 / 711-101
kopie naar :	Vn

Assen, 25 april 1997

Ons kenmerk 17/MB/A3/9704733

Behandeld door de heren W. Huizing (0592) 365807 en A. Wessels
(0592) 365825

Onderwerp: Advisering over de Milieueffectrapporten (MER'en) van de NV VAM
te Wijster

Geachte commissie,

Bij brief van 14 januari jl. hebben wij u gevraagd advies uit te brengen over een
drietal MER'en van de NV VAM te Wijster.
Het toetsingsadvies over het MER Biologisch drogen van zuiveringszlib hebben wij
inmiddels mogen ontvangen.

Met betrekking tot de MER'en Afvalstoffenberging en Hergebruik van materiaal-
stromen is ons echter gebleken dat voor een zorgvuldige advisering u op sommige
punten behoefte heeft aan een verheldering dan wel nadere toelichting door de
initiatiefnemer. Wij stellen het op prijs dat u bij uw advisering van een maximale
zorgvuldigheid wenst uit te gaan.

Wij realiseren ons echter tevens dat dit betekent dat de wettelijke termijn voor
het uitbrengen van een advies, als bedoeld in artikel 7.26 van de Wet milieu-
beheer, zal worden overschreden.

Gezien de betrokken belangen van de initiatiefnemer verzoeken wij u, voorzover
dit in uw vermogen ligt, met name voor de advisering over het MER Afvalstoffen-
berging deze overschrijding zo beperkt mogelijk te houden.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

Th. Fledderus, griffier

tk/coll.

A. ter Beek, voorzitter

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 25 d.d. 5 februari 1997

provincie Drenthe

Bekendmakingen

Milieueffectrapportage (m.e.r.) afvalverwerkingsbedrijf NV VAM te Wijster

De NV VAM is voornemens om een drietal bedrijfsactiviteiten uit te breiden, dan wel te wijzigen, namelijk:

- afvalstoffenberging;
- hergebruik van materiaalstromen;
- biologisch drogen van zuiveringsslib.

De voorgenomen activiteiten zijn m.e.r.-plichtig. Dit betekent dat alvorens de benodigde vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren kan worden verleend, de effecten van de voorgenomen activiteiten op het milieu in milieueffectrapporten (MER's) moeten worden onderzocht en beschreven.

Procedure

De NV VAM heeft, met inachtneming van de door gedeputeerde staten vastgestelde richtlijnen, voor elke bedrijfsactiviteit een MER opgesteld. De MER's en de bijbehorende vergunningaanvragen inzake de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren zijn op 20 december 1996 bij de provincie ingediend.

Terinzagelegging

De vergunningaanvragen en de MER's liggen vanaf 6 februari 1997 als volgt ter inzage:

- in het gemeentehuis van Beilen, Afdeling Bouw- en Milieuzaken: op werkdagen van 8.30 uur tot 12.00 uur en na telefonische afspraak buiten kantooruren eveneens in het gemeentehuis;
- in het gemeentehuis van Hogeveen, op werkdagen tijdens kantooruren Raadhuisplein 24 (stadskantoor) op verzoek op dinsdag van 16.00 uur tot 19.00 uur in het gemeentehuis, Raadhuisplein 1 te Hogeveen, Afdeling Milieu-inspecties en vergunningen;
- in het gemeentehuis van Ruinen, Afdeling Algemene Zaken: op werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur en elke donderdag van 17.30 uur tot 18.30 uur en (na telefonische afspraak) in de openbare bibliotheek, Brink 5 te Ruinen van 18.30 uur tot 20.30 uur;
- in het gemeentehuis van Westerbork, Sector Grondgebied: op werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur en van 13.30 uur tot 16.00 uur en na telefonische afspraak buiten kantooruren eveneens in het gemeentehuis;
- in het provinciehuis, Westerbrink 1 te Assen bij de Stafgroep Communicatie op werkdagen tijdens kantooruren;
- bij het Zuiveringsschap Drenthe, Afdeling Bedrijven en Rioleringen, Eemland 1 te Assen op werkdagen tijdens kantooruren.

Openbare zitting

Donderdag 6 maart 1997 om 20.00 uur wordt een openbare zitting gehouden in café-restaurant De Linde, Stationslaan 2 te Beilen. Tijdens deze openbare zitting kunnen alleen opmerkingen over de drie MER's worden gemaakt. Opmerkingen ten aanzien van de vergunningaanvragen kunnen gedurende de periode van terinzagelegging van het ontwerpbesluit ingebracht worden.

Inspiraak

Tot en met 13 maart 1997 kunnen schriftelijke opmerkingen over het MER, die betrekking hebben op het niet voldoen van het rapport aan de wettelijke eisen, mede gezien de vastgestelde richtlijnen, dan wel op onjuistheden in het rapport, gemaakt worden bij gedeputeerde staten van Drenthe, Postbus 122, 9400 AC Assen.

Indien u daarom verzoekt worden uw persoonlijke gegevens niet bekendgemaakt.

Inlichtingen

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer A. Wessels, Dienst Water en Milieuhygiëne, Afdeling Milieubeheer, telefoonnummer (0592) 365825.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: nv VAM te Wijster

Bevoegd gezag: college van Gedeputeerde Staten van Drenthe (coördinerend bevoegd gezag) en het dagelijks bestuur van het Zuiveringschap Drenthe

Besluit: vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo)

Categorie Besluit m.e.r.: C18.2

Activiteit: De nv VAM is van plan haar activiteiten op het complex Wijster verder te ontwikkelen en uit te bouwen. Het huidige initiatief omvat de uitbreiding van de scheidingscapaciteit van de binnenkomende afvalstoffen in de huisvuilscheidingsinstallatie (HVI) en in de voorscheidingsinstallatie van de geïntegreerde afvalverwerkingsinstallatie (GAVI) tot een capaciteit van 150.000 ton respectievelijk 840.000 ton. Daarnaast omvat de activiteit de oprichting van vijf installaties waarin afgescheiden materiaalstromen opgewerkt kunnen worden tot secundaire grondstoffen die geschikt zijn voor hergebruik.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 30 januari 1996

richtlijnenadvies uitgebracht: 19 maart 1996

richtlijnen vastgesteld: april 1996

kennisgeving toetsingsprocedure: 5 februari 1997

toetsingsadvies uitgebracht op: 1 augustus 1997

Bijzonderheden: De voorgenomen uitbreiding van de capaciteit van de VAM is niet voorzien in het Tienjarenprogramma Afval (TJP-A) 1995-2005 van het Afvaloverlegorgaan (AOO). De VAM heeft in het MER daarom niet alleen inrichtingsaspecten beschreven, maar ook een beleidsmatige vergelijking gemaakt van haar eigen verwijderingsscenario met andere scenario's (onder meer integraal verbranden) met behulp van een levenscyclusanalyse(LCA)-studie. Daarnaast is in het MER een onderbouwing gegeven voor de gewenste afwijking van de in het Beleidsscenario voorziene verbrandingscapaciteit.

Het oordeel van de Commissie over het MER, inclusief de aanvullende informatie, luidt: *"De Commissie is van oordeel dat het MER, met inbegrip van de aanvullende informatie, voldoende informatie bevat voor de besluitvorming over de voorgenomen activiteit. Daarbij kan worden geconstateerd, zoals de VAM zelf ook in het MER aangeeft, dat in de voorgenomen activiteit wordt afgeweken van het in het TJP-A vastgestelde Beleidsscenario van het AOO. Het MER verschaft geen direct antwoord op de vraag of een dergelijke afwijking milieuhygiënisch en/of beleidsmatig acceptabel is. Deze vraag is aan de orde bij de afweging van doelmatigheidsaspecten door het bevoegd gezag, waarvoor het MER wel bouwstenen aandraagt."*

In het advies plaatst de Commissie verder kritische kanttekeningen bij de wijze waarop de LCA is uitgevoerd en de resultaten daarvan zijn gepresenteerd in de vorm van conclusies en 'evaluatie'.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	970317	Milieu federatie Drenthe	Assen	970318
2.	970114 970131	Afval Overleg Orgaan (AOO)	Utrecht	970318
3.	970313	Kerncomité Omwonenden VAM	Assen	970318
4.	970312	Noordelijk Afval Overlegorgaan (NAO)	Leeuwarden	970318
5.	970312	Inspectie van de volksgezondheid voor de hygiëne van het milieu voor Groningen, Friesland en Drenthe	Groningen	970318
6.	970307	Gedeputeerde Staten van Noord- Holland	Haarlem	970318
7.	970306	Verslag gedachtenwisseling voor de 3 MER'en van de VAM	Beilen	970421

BIJLAGE 5

Detailopmerkingen over de uitgevoerde Levenscyclusanalyse (LCA)

Wat betreft de uitvoering van de LCA (omgaan met data en de methode) wordt opgemerkt, dat een aantal keuzen is gemaakt die subjectief en in bepaalde gevallen niet state-of-the art zijn. Keuzen hadden even goed anders kunnen (en in bepaalde gevallen: moeten) uitvallen. De keuze als zodanig is in een aantal gevallen wel toegelicht, een analyse of beschrijving van de mogelijke gevolgen hiervan voor de hardheid van het eindresultaat van de LCA ontbreekt echter in de meeste gevallen:

- de TNO-rapportage over de bioreactor noemt ook significante emissies naar bodem en grondwater die gaan plaatsvinden na de beheerperiode. De hieraan gerelateerde onzekerheid in het eindresultaat wordt niet besproken.
- scenario 7 (OF -> vergisting, digestaat ->AVI) scoort belangrijk slechter op GWP dan scenario 11 (OF-> bioreactor, digestaat->AVI). Scenario 11 vervangt als het ware een vergistingsinstallatie door de bioreactor. Volgens de proceskaarten is er voor deze processen maar een betrekkelijk gering verschil in milieu-ingrepen. De grote verschillen in GWP-scores zijn in het MER niet verklaard. Uit een mondelinge toelichting van de opsteller van de LCA blijkt dat de onzekerheid in de gebruikte procesdata mogelijk groter is dan het verschil in de figuren.
- componentgebonden emissies bij o.a. AVI's (metalen, SO₂, HCl, etc.) hangen af van de samenstelling van het verbrande afval. Het MER gebruikt, afgezien van een correctie voor CO₂-emissies, voor elk scenario dezelfde emissie-data voor grijs afval van het AOO. De samenstelling van de brandbare fractie kan echter per scenario aanzienlijk verschillen.
- procesgebonden emissies bij o.a. AVI's (VOS, PAK, dioxinen, etc.) worden in de meeste recente LCA's evenredig verondersteld met het rookgasvolume van 1 ton verbrandbaar afval; als benadering wordt vaak de calorische waarde gebruikt. Hoewel er in de verschillende scenario's sprake kan zijn van aanzienlijke verschillen in calorische waarde van het verbrande afval, is hiervoor niet gecorrigeerd.
- de gevoeligheidsanalyse voor ecotoxiciteit bij stort (pagina 27) wordt alleen uitgevoerd voor AVI-slak. Er zijn echter veel meer processen waarbij stort een rol speelt, zoals vermeden reststoffen bij de elektriciteitsproductie, etc. Verder wordt de aanname waarmee de uitloging is berekend (pagina 28) niet expliciet genoemd. Niet aangegeven is dat uitgegaan is van de in het MER voor het TJP-A 1995-2005 (AOO) gehanteerde aanname van 1 % (hergebruik) en 0.1 % (stort) uitloging; deze aanname heeft een zeer voorlopig karakter.
- voor het berekenen van 'vermeden emissies' zijn makkelijk toegankelijke procesdata gebruikt, die niet altijd up-to-date meer zijn (bijvoorbeeld SPIN-documenten). De meeste emissies zijn belangrijk lager worden (of zullen dit worden), hetgeen navenant lagere 'vermeden emissies' tot gevolg heeft. Verder wordt bij recycling (zoals bijvoorbeeld voor aluminium) aangenomen dat 100 % primair materiaal wordt vervangen, terwijl veel metaalcycli voor een belangrijk deel reeds bestaan uit gerecycled materiaal. In zo'n situatie is er discussie mogelijk over de vraag hoe vermeden emissies moeten worden toegerekend. Het MER gaat op geen van deze punten in.
- de keuze voor een Europees elektriciteitsmodel is twijfelachtig omdat het hier gaat om vermeden elektriciteit die in Nederland wordt opgewekt. De argumentatie voor de keuze voor het UCPT model uit 1988 boven het ETH model is niet correct. De systeemgrenzen van ETH-data zijn niet ruimer dan bijvoorbeeld gehanteerde procesdata van PWMI, terwijl de ETH-dataset als belangrijk voordeel een grotere compleetheid van stofemissies kent.
- De bespreking van de beperkingen van de methodiek bevat enkele onduidelijke opmerkingen (pagina 27). De zinsnede over de Gezondheidsraad (tweede gedachtestreepje) valt niet goed te plaatsen; de Gezondheidsraad heeft net zo min een uitspraak gedaan